

LGS

TÜRKÇE
BRANŞ DENEMESİ

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Optik forma üzerine yazacağınız işaretlemeler için koyu yazan siyah kurşun kalem kullanmalısınız. Siyah kurşun kalem dışında farklı bir kalem (tükenmez, mürekkepli ya da renkli vb.) kullanmayınız!

2. Optik form üzerinde gereksiz karalama yapmayın!

3. Her sorunun tek bir doğru cevabı vardır. Bir soru için birden çok cevabı işaretlerseniz, o soruyu yanlış cevaplamış sayılacaksınız.

4. Cevap kâğıdı üzerinde değişiklik yapmak istediğinizde, iz bırakmayan bir silgi kullanınız. Cevap kâğıdınızı buruşturmayınız, katlamayınız ve üzerine gereksiz hiçbir işaret koymayınız.

5. Sınav kurallarına uyduğunuz için teşekkür eder, sınavınızda başarılar dileriz.

Adı ve Soyadı :

Sınıfı :

Öğrenci Numarası :

06

1. (I) Dizel motorunu bulan Rudolf Diesel, 1900'lü yılların başlarında yer fıstığından elde ettiği yağla dizel motorunu çalıştırarak bitkisel yağların yakıt olarak kullanılabileceğini gösterdi. (II) Fakat Diesel'in bu girişimi, petrolden elde edilen yakıtın daha ucuz olması yüzünden rafa kaldırıldı. (III) Zaman içinde petrol rezervlerinin yavaş yavaş tükeniyor olması ve ham petrol fiyatlarının giderek artması üzerine bitkileri de kapsayan alternatif enerji kaynağı arayışları hızlandı. (IV) Yüz yıllık bir aradan sonra, biyoyakıt, temiz ve yenilenebilir olması sayesinde çevrecilerin de onayını alarak, "geleceğin petrolü" sıfatıyla yitirdiği saygınlığına yeniden kavuşuyor. (V) Ancak bu gelişme, beraberinde getirdiği önemli bir sorunun cevaplanmasını gerektiriyor: Yeryüzünün sınırlı olan tarım alanları gıda tarımına mı enerji tarımına mı tahsis edilmeli? **Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde neden-sonuç ilişkisi vardır?**

A) I, II ve III B) I, III ve V C) I, IV ve V D) II, III ve IV

2. I. Zamanlarının neredeyse tümünü misket yuvarlamakla geçiren öğrenciler az mıydı?
II. Bu tedirginlik tümüyle boşuna değil elbette.
III. Çocuklar tüm günlerini bilgisayar başında geçirecekler, derslerine çalışmayacaklar tedirginliği...
IV. İnternet çıkınca ana babaları bir korku sardı.
V. Gerçi kendi çocukluklarında bilgisayar oyunları ya da internet yoktu da hep ders mi çalışırlardı?

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi sonuncu olur?

A) I B) II C) III D) IV

3. Ninnideki sözlerin bebekler için fazla bir anlamı olmasa bile, ninniler annenin iç dünyasını yansıtmak bakımından önemli. Çoğu zaman bebeği uyutmak için söylenen ninnilerin sözleri amacından saparak annenin dileklerini, kaygılarını yansıtır. Özellikle gelinin aile büyüklerine ve kocasına söz söylemesinin hoş karşılanmadığı kültürlerde, annenin, iç dünyasını ancak ninniler yoluyla dışa vurduğu görülür. **Bu parçada ninnilerin hangi özelliği vurgulanmaktadır?**

- A) Annenin sıkıntı ve isteklerini dile getirme aracı olduğu
B) Bebekle anne arasındaki ilk sesli iletişimi sağladığı
C) Pek çok kültürde yer aldığı
D) Bebeklerin dil gelişiminde etkili olduğu

4. I- Tarla kıraç da olsa bu toprakla başa çıkacağım.
II- Bu haşarı çocukla bir türlü baş edemiyorum, şaşkırdım kaldım doğrusu.

III- Onu başından savmak için neler çektiğimi bir de bana sor.

IV- Yüz vere vere başına çıkardı çocuğu, şimdi de yakınıyor.

Bu cümlelerde altı çizili deyimlerden hangileri, anlam bakımından karşıttır?

A) III. ile IV. B) II. ile III. C) II. ile IV. D) I. ile II.

5. Karşılıklı konuşmanın yerini internette "çetleşme" alırken insan ilişkileri de şakalar da dil de alabildiğine değişti. Komşuma sabah koşusunda bana eşlik etmesini teklif ettiğimde "Teşekkür ederim, almayayım!" diye cevap vermişti. Benim ona bir şey ikram ettiğim yoktu. Meğer, "Ben bu işi yapmak istemiyorum, yapmayacağım." demek istiyormuş. Ben ortaya çıkıvermiş bu yeni anlama şaşarken komşum da bana şaşmış, "Siz böyle söylemez misiniz?" demişti. O hafta gazetelerin eklerinde bazı köşe yazarlarının da dili bu şekilde kullandığını görünce, iletişim dersinde yazı dilinin "teklifsiz konuşma dili"nden uzak kalması gerektiği konusunu daha çok vurgulamaya karar verdim. **Bu parçada aşağıdaki görüşlerden hangisini destekleyen bir durumdan söz edilmemiştir?**

- A) İletişim biçimindeki değişikliklerin dil üzerinde doğrudan etkisi olmaktadır.
B) Hayatını yazarak kazanan kişiler arasından dili özensiz kullananlar çıkabilir.
C) Dilin kurallarına bağlı kalınmadığında iletişim sorunları ortaya çıkabilir.
D) Yüz yüze iletişimde konuşma kadar vücut hareketleri ve mimikler de önemlidir.

6. Rahmetli babamın saatlere özel ilgisi vardı; hatta bir saat fabrikası kurmak istedi, olmadı. Çok gözde bir işti bu onun zamanında ama ancak bu dükkânı açabildi. Babamdan sonra onun yadigarını ben yaşatmaya çalışıyorum. Dükkândaki onlarca çekmecenin içinde tek tek bütün parçaların yerini bilirim, gelenler şaşırır. En basit saatte bile yüzlerce parça vardır. Saat mikaları, kurmalı masa saati zemberekleri, cep saatlerinin kurma anahtarları, avare çarkları, karanfil, cırcır makara, raket... Asıl işimiz saat tamiri değil, saat aksamı satıyoruz. Bazı parçaların imalatını da yapıyoruz. Bir de tabii pil değiştirme işimiz var artık. Zaten günümüzde iş hep pilli saate döndü, onların da tamiri olmaz. Hele Çin malı saatler, pilden daha ucuz neredeyse. Üstüne üstlük cep telefonları yaygınlaştıkça kolunda saat taşıyanların sayısı azaldı; herkes telefonunun saatine bakıyor. Hâlâ kurmalı saat kullanan biri tamir için geldiğinde çok mutlu olurum. Genelde yaşlı kişiler kullanır o saatleri, ama meraklı gençler de var tek tük. **Aşağıdakilerden hangisi bu parçada yakınılan durumlardan biridir?**

- A) Saat tamiri yapan usta sayısının azalması
B) Saat tamirinin gereksiz hale gelmesi
C) Saatçiliği öğrenmeye hevesli gençlerin olmaması
D) Kurmalı saat kullananların genelde yaşlı insanlar olması

7 - 11 arasındaki soruları aşağıdaki paragrafa göre cevaplayınız.

DAĞLARIN KALBİNE AÇILAN KAPI: ÇAMLIK MAĞARALARI

Türkiye'nin her köşesinde gizli kalmış, hâlâ (I) keşfedilmeyi bekleyen onlarca yer var. Bunlardan biri de Çamlık mağaraları... Eğer doğayı sadece ağaçlardan, kuş cıvıltılarından ve su sesinden ibaret sanıyorsanız ne kadar yanıldığınızı Çamlık mağaralarının olduğu bölgeye gittiğinizde anlayacaksınız. Ne yapmak isterseniz sizlere onu sunabilecek kapasiteye sahip bu bölgede kamp yapabilir, nehirlerde ya da mağaralara su akışı sağlayan derelerdeki soğuk sularla yüzme keyfini yaşayabilirsiniz. Sadece dinlenmek, sadece mağaraları gezmek, bir ağaç gölgesinde ya da dağ zirvesinde kayalıklara oturup manzaraya doymak ya da sadece doğayı dinlemek isteyebilirsiniz. Dünyanın bütün seslerinden uzak kendinizle (II) başbaşa kalıp meditasyon ya da yoga yapabilirsiniz. Mağaralara Konya-Beyşehir-Manavgat yolunun 45. km'sinden ayrılan Çamlık yolu üzerinden ulaşılır. Gittiğiniz yerde kamp yapmak isterseniz bütün ihtiyaçlarınızı temin ettikten sonra stabilize yollardan mağaralar bölgesine ulaşabilirsiniz. Arazinin sarplığı, yaban hayatı açısından elverişli habitatlar oluşturur. Birçok endemik türün bulunduğu Çamlık'ın şu an kurulu olduğu yerlere eski dönemlerde Romalılar, Grekler ve Bizanslılar yerleşmiştir. Bu tezi, Suludere mevkindeki bir mağara duvarında yer alan Hz. İsa ve on iki havarisine ait resimler güçlendirmektedir. (III) Asarlık mevkindeki Selçuklular döneminden kalma su sarnıçları, Malas mevkindeki Bizans dönemine ait şapel yöredeki tarihi kalıntılardan bazılarıdır. Bunların dışında Gavurbeşiği Mağarası içerisinde duvarda Bizans Dönemi'ne ait olduğu düşünülen freskler bulunmaktadır. Bu mağaralar dışında en önemlisi ve tanınmış ise (IV) Balatini Mağarası'dır. Balatini Mağarası'nın ilk araştırması 1970 yılında Temuçin Aygen tarafından Fransız ve İtalyan mağaracılar ile yapılmış; 1982 yılında MAD tarafından ve 1992 yılında ise Swinton ve MTA tarafından ayrı ayrı haritaları çizilmiştir. MTA raporuna göre; mağaranın üstteki fosil katında bulunan çanak çömlek parçaları ve kültür toprağı mağaranın arkeolojik önemini yansıtır.

7. Parçanın dil ve anlatım özellikleriyle ilgili hangisi yanlıştır?

- A) Betimlemelerden yararlanılmıştır.
- B) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- C) Örneklemeden yararlanılmıştır.
- D) Tanımlamadan yararlanılmıştır.

8. Yukarıdaki metinle ilgili hangisine ulaşamaz?

- A) Çeşitli medeniyetlere ait tarihi kalıntılar vardır.
- B) Bölgede çeşitli faaliyetlerin yapılabileceği
- C) Endemik bakımdan çok zengin bir yer olduğu
- D) Arazinin düz olması ulaşımı kolaylaştırmıştır.

9. Yukarıdaki metinle ilgili olarak hangi soruya cevap bulabiliriz?

- A) Mağaralar hangi il sınırında bulunmaktadır?
- B) Çamlık'ta konaklamayı nasıl sağlayabiliriz?
- C) Bölgede hangi medeniyetlerin yaşadığına dair izler vardır?
- D) Çamlık mağaraları hangi mevsimde gezilmelidir?

10. Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Günlük B) Anı C) Söyleşi D) Gezi Yazısı

11. Yukarıdaki metinde numaralandırılmış altı çizili sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) IV. B) III. C) II. D) I.

HASAN HÜSEYİN ÖZCAN - TÜRKÇE

12. (I) MÖ 1. yy.'ın ortalarında ise 23 kentten oluşan "Likya Birliği" tarihteki ilk demokratik birlik olup, günümüz demokratik sistemleri için de esin kaynağı olmuştur. (II) Bu federasyonun önemli kentleri Patara (başkent), Xanthos, Pinara, Olympos, Phaselis, Myra ve Tlos dışında daha küçük kentler de bulunuyor ve bu kentler sistemli kazılar, sikkeler ve yazıtlardan biliniyor. (III) Dünyada sadece bu bölgede yaşamış ve yok olmuş olan Likya Uygarlığına ait Patara'daki Parlamento binası, Likya kaya mezarları, kale kalıntıları, toplumun inanç sistemlerini yansıtan tapınak kalıntıları, Likyalıların toplumsal hayatları ile ilgili bilgiler veren kent kalıntıları gibi benzersiz kalıntıları içeriyor. (IV) Likya parlamentosunun yapısı ve kentlerin büyüklük ve nüfusuna oranlı olarak belirlenen temsilci sayısı antik dünyada benzersizdir ve Antik Likya Uygarlığı Kentleri bu nitelikleri ile UNESCO Dünya Miras Listesi'ne önerilmiştir.

Bu parça yer alan fiilimsilerle ilgili olarak,

- 1- Birinci cümlede iki farklı fiilimsi kullanılmıştır.
- 2- İkinci cümlede fiilimsi kullanılmamıştır.
- 3- Üçüncü cümlede aynı türden beş fiilimsi kullanılmıştır.
- 4- Dördüncü cümlede iki sıfat fiil kullanılmıştır.

Yukarıdaki bilgilerden hangisi ya da hangileri yanlıştır?

- A) II ve III B) Yalnız IV
- C) I ve IV D) III ve IV

13. İnsanlığın gelişmesi bilgi () deneyim ve buluşların kuşaklar arasında aktarımına bağlıdır () Öteki canlılarda bilginin aktarımı söz konusu değildir () eğitilmiş bir köpek () başka bir köpeği eğitemez. **Boş bırakılan yerlere, sırasıyla, hangi noktalama işaretleri konulmalıdır?**
- A) (;) (.) (:) (,) B) (,) (.) (:) (,)
C) (,) (.) (:) (,) D) (;) (.) (:) (,)
14. (I) Usta tırmanıcılardan olan Gekko kertenkeleleri, dik bir yüzeyde yukarı doğru tırmanırken bir saniyede vücutlarının on beş misli uzunluğundaki bir mesafeyi aşabiliyor. (II) Bu kertenkelelerin parmaklarında yüzeye tutunmayı sağlayan çengeller şeklinde çok sayıda yapışıcı kısımlar vardır. (III) Bu hayvanlardan hareketle bilim insanları aynı şekilde yüzeye yapışan bir nano yapıştırıcı icat ettiler. (IV) Bu yapıştırıcı, tıpkı Gekko kertenkelelerinin ayağı gibi gerektiğinde yüzeyden sorunsuz olarak ayrılıyor. **Yukarıdaki cümlede geçen hangi iki cümlenin çatı özelliği aynıdır?**
- A) I ve III B) I ve IV C) II ve IV D) III ve IV
15. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ara söz, ötekilerden farklı bir ögedir?**
- A) Geçen pazar, bayramdan bir gün önce, Suat Bey'le telefonla görüştük.
B) Çantamdaki kitaptan, Ziya Osman'ın şiirlerinden, arkadaşlara birkaç şiir okudum.
C) Taha'nın bu davranışına, selam vermeden içeri girmesine, herkes şaşırmişti.
D) Kendisini Hakan ve Uğur'a, iki okul arkadaşına, çok yakın hissediyordu.
16. (I) Sille, Anadolu uygarlıkları içinde çok mühim bir yeri bulunan, kültürlerin bir arada yaşadığı, doğal silüetiyle ve bu silüetle bütünleşen tarihî izleriyle, sivil mimarisi ve yerleşim dokusuyla, örf, adet ve gelenekleriyle, bağ ve bahçeleriyle farklı yaşam tarzına sahip bir yerleşim yeridir. (II) MS 327 yılında Bizans İmparatoru Constantin'in annesi Helena, Hac için Kudüs'e giderken Konya'ya uğramış, buradaki ilk Hristiyanlık dönemlerine ait oyma mabetleri görmüş, Sille'de bir mabet yaptırmaya karar vermiş ve temel atma törenine bizzat katılmıştır. (III) Aya-Elena Kilisesi, asırlar boyunca onarımlar görerek günümüze kadar gelmiştir ve hâlen ziyarete açıktır. (IV) Ayrıca Selçuklu ve Osmanlı Dönemlerine ait Taş Câmi başta olmak üzere câmiler, Hacı Ağa Hamamı, Subaşı Hamamı, çeşmeler, köprüler gibi Türk-İslâm eserleri de vardır. **Yukarıdaki parçada numaralandırılmış cümlelerden hangisi ya da hangileri birleşik yapı bir cümledir?**
- A) Yalnız I B) I ve III C) I ve IV D) II ve IV

17. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde özne ile ilgili anlatım bozukluğu vardır?**
- A) Koridordan iki öğrenci çağırdı, kitapları taşımalarını istedi.
B) Seçil'in burada olduğunu biliyorum, ama henüz görüşemedim.
C) Cem Bey'in raporunu tam olarak anlayamadım, çok karıştı.
D) Sabahtan akşama kadar bekledim, kimseyi göremedim.
18. Bütün şiir severler okumalı bu kitabı. Yazarın hoşsohbet üslubundan sevecenlikler doldurmalı koynuna. Yazar yüreğinden kopanların kılına bile dokunmadan geçirmiş yazıya. Ağır, bilimsel bir anlatım yok. Anlama yeteneğinizi zahmete sokacak hiçbir cümleye, sözcüğe rastlamazsınız. Cümleler kısa, ama değişik anlamlar çağrıştıracak zenginlikte. Hem de anlam sandukasının bırakın kapağının açılmasını tahtaları komple sökülmüş olarak... **Bu parçada söz edilen kitapla ilgili olarak aşağıdaki anlatım özelliklerinin hangisinden söz edilmemiştir?**
- A) İçtenlik B) Doğallık
C) Bütünlük D) Açıklık

19 - 20 arasındaki soruları aşağıdaki paragrafa göre cevaplayınız.

Bir yuvarlak masa etrafında oturan Hasan, Yasemin, Berkay, Kadir, Leyla ve Merve kişileri ile ilgili şunlar bilinmektedir.

- Berkay ile Kadir arasında iki kişi vardır.
- Kadir'in ve Merve'nin hemen yanında Yasemin vardır.
- Leyla ile Berkay arasında 3 kişi vardır.

19. **Bu bilgilere göre Hasan ile Yasemin'in arasında kaç kişi vardır?**
- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
20. **Bu bilgilere göre, Kadir'in iki yanında kimler oturmaktadır?**
- A) Leyla, Yasemin B) Merve, Leyla
C) Berkay, Leyla D) Hasan, Yasemin

Başarılar Dilerim
HASAN HÜSEYİN ÖZCAN
Türkçe Öğretmeni